

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Híreire . . . . . 6 korona
Féleire . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Makfalvay Géza.

Az új földmívelési államtitkár.

Mult héten foglalta el állását a földmívelési miniszteriumban *Makfalvay Géza* az új földmívelési államtitkár.

Az államtitkárt *Tormay Béla*, a legidősebb miniszteri tanácsos üdvözölte, kinek beszédjére *Makfalvay Géza* államtitkár beszédet intézett a tisztikarhoz.

Ebben a beszédben igen helyesen fejtette ki *Makfalvay*, hogy szorongó szívevel határozta el magát, de két körülmény megnyugtatta. Az egyik az, hogy a földmívelésügyi miniszter ur kijelentette, hogy a földmívelésügyi tárcza ügyeit abban a mederben, azon irányelvekkel akarja tovább vezetni, melyekben az ország előtt feledhetetlen érdemeket szerzett elődje, *Darányi Ignác* dr. miniszter és elődje, nemeskéri *Kiss Pál* államtitkár vezették.

A másik körülmény, amely megnyugtatta az, hogy ismerte a miniszterium kipróbált és jeles tisztikarát. Beszélt továbbá arról, hogy azon lesz, hogy az *ügymenet egyszerűsítse*, mivel csak így lehet sokat és jól végezni és elve az, hogy *nem a közönség van értünk, hanem mi vagyunk a közönség-*

Makfalvay Géza.

ért. A magyar közgazdaság alapja magyar mezőgazdaság; tehát mindent el kell követni a magyar mezőgazdaság felkarolására és emelésére. De különösen gyámolítói, segítői legyünk a *kisembernek, akik a gyámolításra, iránításra, segítésre legjobban rászorulnak.*

Nagy súlyt kell fektetnünk azokra az akeziókra, amelyek egyes vidékek megmentése, megerősítése érdekében megindultak, kell foglalkoznunk a szövetségi ügyekkel, mert a *szövetségi eszme megvalósítása* nemcsak a kisemberek anyagi helyzetének megerősítése, hanem a *wp nevelésnek egyik leghatalmasabb emeltyűje.*

Lelkünk egész melegével, minden tudásunkkal fogjuk a földmívelési érdekeket felkarolni, de csak azon határon belül, amelyekben ezek jogosnak mutatkoznak. Mert minékünk összhangra kell törekedni.

Ilyen irányban beszélt székfoglalóján *Makfalvay Géza*, az új államtitkár, miért mi is, mint a polgárság szívéből szólva üdvözljük és arczképét bemutatjuk a *»Független Ujság«* olvasóinak.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 28 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Egy kitüntetés.

(M. Gy.) A hivatalos lap rendszeresen szürke dolgokat tartalmaz. Akkor van neki holmi érdekessége, ha miniszterek bukását és új miniszterek kinevezését közli, amiről különben már előre tud az egész magyar közvélemény. És ez az unalmas félhivatalos lap mégis egy kedves hirt hozott nekünk a hét folyamán. Egy olyan embernek kitüntetését, főrendiházi taggá való kinevezését, aki a gazdasági téren egész életét önzetlenül a közjónak, a szegény nép érdekeinek szentelte. Fáradozásaiért nem kért jutalmat és az állam által reáruházott tisztségéért fizetést nem fogadott el. Ritka, szinte páratlan jelenség ez a férfiú, ez az igazi régi magyar nemes ur a mai önző világban. Mikor hazafias működését és hivalgás nélküli szerénységét látjuk, szinte a régi mult nagy nemzeti munkát folytatott nagy alakjainak feltámadását látnók benne. Élete példa a jövőre, melyet bár sokan követnének nemzetünk újabb sarjadékai közül. Bezerédj Pál, selyemtenyésztési országos felügyelő ez a férfiú. Emeljünk kalapot előtte, magyarok, mert sok ezer szegény embertársunknak teremtett munkát és megélhetést.

Bezerédj Pál egy negyedszázad óta önzetlen hazafias lelkesedéssel vezeti az országos selyemtenyésztés ügyeit Magyarországon páratlanul álló nagy szakismeretével és munkaerejével. A dunántúli Bezerédjeknek nemes ivadéka ő. Édes atyja Bezerédj István, mikor halálos ágyán feküdt, azt hagyta örökségül fiának, hogy a szegény nép érdekét karolja fel és karolja fel azzal, hogy oktassa ki a magyar népet a selyemtermelés jól jövedelmező mesterségére. És ezt a szent végrendeletet Bezerédj Pál végrehajtotta. Hogy mit tett ő a magyarországi selyemtenyésztés és így a szegény nép érdekében, arról számadatok beszélnek. Ezelőtt huszonhárom esztendővel alig két-háromezer ember kereste kenyerét Magyarországon a selyemgubó termesztésével. Ma már százezer családnál több üzi ezt a gazdaság-termelési ágazatot és csupán a gubokból hat millió korona jövedelmet biztosítanak maguknak. Bezerédj Pál érdemeinek tudható be, hogy ma már öt állami selyemtermő gyár állítatott fel és ezen gyárakban több ezer munkás talál biztos, állandó keresetet.

És Bezerédj Pál csüggedést nem ismerő munkálkodása következtében most még két újabb

selyemfonógyárat létesít az állam, egyet Lugoson, egyet ott, ahol egykor elveszett az azóta újjászületett Magyarország — Mohácson. És ez mind, mind Bezerédj Pál érdeme, aki akkor állott a selyemtenyésztés ügyének vezetésére, mikor annak jövedelmezőségéről már mindenki lemondott, úgy, hogy 1880-ban a képviselőház pénzügyi bizottsága azt is kimondotta, hogy törli a selyemtenyésztésre szánt állami segélyt, mert annak gyakorlati eredménye nincs. És negyedszázad alatt Bezerédj Pál olyan csodát teremtett nálunk a selyemtenyésztés terén, hogy külföldi főkepenzesek csapatszámra ajánlkoznak nálunk egy-egy állami selyemgyár bérbevételére.

És ennek a férfiúnak önzetlenségére jellemző, hogy eddig minden kitüntetését magától visszautasított, de ennek dacára mégis megtalálta őt, a legérdemesebbek egyikét a királyi kegyelem megnyilatkozása. Mindig nagyobb örömmel tölt el bennünket, ha egy szegény tanítót tüntetnek ki az ezüst érdemkereszttel, mintha egy bukott miniszternek tűzik mellére a ragyogó Lipót-rend keresztjét. Bezerédj Pál is tanító, a nemzet munkálkodó tanítója, aki nem kér semmit, de ad százezreknek megélhetést e nemzet kivándorlásra készülő milliói közül. Azért veszünk örömmel tudomásul az ő kitüntetését. Az ilyen kitüntetésnek jelentősége van. Olyan jelentősége, mint annak az ércszobornak, melyet a nemzet szeretete olvasztott egybe nagyjai emlékezetére.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A mult hét folyamán Körber dr. osztrák miniszterelnök Magyarország jogaiba való beavatkozásáról volt szó a képviselőházban. Körber osztrák miniszterelnök úgy magyarázta az osztrák Rájkszrátnban a dolgokat, minthogyha a király hadügyi jogára nézve nálunk magyaroknál is az osztrák törvény volna a mérvadó. Vagyis nincs jogunk követelni a magyar ezredeknél a magyar vezényszót. Ezt az esetet tették felszólalás tárgyává a mult szerdai ülésen Nessi Pál és Lovászi Márton képviselők. Ezekre a beszédekre válaszolt Tisza István gróf kormányelnök.

A miniszterelnök mindenekelőtt kijelentette, hogy Körber kirándulást tett a magyar közjog terére, melyen nem érzi magát arra indítatva, hogy Körber próbálkozásaival érdemlegesen foglalkozzék. Ő maga részéről Körberéhez hasonló kirándulást s az osztrák közjogról ilyen kijelentést nem tenne. Körber vállalkozása nem egyéb, mint egy *előkelő idegen diletáns nyilatkozatai, melyeknek semmi súlyuk nincs.*

Az általános tetszéssel fogadott kijelentés

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

után a miniszterelnök beszédjét folytatva, megjegyezte, hogy mi reánk nem tartozik, hogy az osztrák császár fejedelmi jogait illetőleg az osztrák közjog milyen rendelkezéseket tartalmaz. De viszont ahhoz még *senki másnak semmi köze sincs*, hogy a magyar király alkotmányos jogkörét a magyar közjog miként állapítja meg.

S ez alapon, ha valaki gyakorlatilag bele is akarna avatkozni a mi viszonyainkba, azt az egész magyar közvélemény a *legerélyesebben utasítaná vissza*.

A jobboldal viharosan helyeselt az erélyes és férfias beszédre s az ellenzék is megnyugvással fogadta azt.

A Ház hangulatának rögtön kifejezést is adott *Ugron* Gábor, kijelentvén, hogy jól esett neki a miniszterelnök nyilatkozata, mert eddig együgyű, félnék kormányférfiak álltak szemben az osztrák kormányval. *Ugron* beszédje további részében arra bátorította a kormányt, hogy a királyi szobák függőnyeinek ránczai mögött olálkodó intrikusokat egyszer már ki kell pusztítani.

A férfias nyilatkozatok után *Jakabffy* elnök öt perc szünetet adott s a képviselők a folyosón tárgyalták tovább a történeteket. Nagy csoport képviselő között állt *Apponyi* Albert gróf is, a ki a miniszterelnök beszédjére azt jegyezte meg:

— Mondhatom, 67 óta ily energikus beszédet nem hallottam az osztrák kormányval szemben. A miniszterelnök beszédje energikus és férfias volt.

Erre egy szabadelvű párti képviselő a következő kijelentést tette:

— Ha *Tiszát* a mai beszédeért Bécsben elejtik s megbuktatják, az egész szabadelvű párt kivétel nélkül az ellenzék akeziójához fog esatlakozni.

A csütörtöki ülésen nem történt semmi nevezetes dolog. Az egész tanácskozást a házszabályok felett tartott beszédek vették igénybe. Ugyanezen a napon *Tisza* István gróf Bécsben járt s tárgyalásokat folytatott *Körber* osztrák miniszterelnökkel. Pénteken azután a Bécsből visszaérkezett miniszterelnököt a képviselőházban körülvették, kérdésekkel faggatták, mit végzett *Körberrel*. De *Tisza* gróf nem árult el semmit abból, amit az osztrák miniszterelnökkel a személyes ügyükről tárgyalt.

Az obstrukció *Gabányi* Miklóst vezényelte ki a pénteki napra s *Gabányi* meg is felelt derekasan, amennyiben az egész ülést — átolvasta azokkal a feliratokkal, melyeket egyes kerületek intéztek a Házhoz a katonai létszám felemelése ellen.

Ugyancsak pénteken történt, hogy Bécsben *Körber* osztrák miniszterelnök válaszolt *Tisza* gróf magyar miniszterelnöknek. Szombaton *Tisza* gróf erre kijelentette, hogy az osztrák miniszterelnökkel nem akar vitatkozni, egyedüli helyes álláspontnak

tartja, ha az osztrák közjog fejtegetésébe nem bocsátkozunk, viszont a magyar közjogot illetőleg magunknak vindikáljuk a kizárólagos jogot. Addig marad meg a helyén, amíg a magyar törvényt és alkotmányt az általa képviselt álláspontból képviselheti.

A miniszterelnök beszédét a jobboldal zajosan helyeselte, míg a baloldal a beszéd második felére kifogásokat kiállított át a jobboldal felé.

A függetlenségi párt részéről *Kossuth* Ferencz honorálta elismeréssel a miniszterelnök beszédjének az első felét. *Kossuth* tiltakozott *Körber* ama felfogása ellen, hogy a törvény csak formai súlylyal bír, mert Magyarország a királylyal érvényes és végleges törvényt alkot. Visszautasította *Körber*nek azt a kijelentését is, hogy magyar királyság van, az nincs, hanem Magyarország van. De nem csodálkozik *Körber*en, mert annak császári hivatalnok fejébe nem fér bele a magyar közjog.

A baloldal *Kossuth* lendületes hangon tartott beszédét zajosan helyeselte.

Ezek után rátértek a napirendre, a katonai javaslatok tárgyalására. *Rakovszky* István a javaslat elleni beszédében erős vonásokkal jellemezte a szabadelvű pártot, amely ma már — szerinte — tultengésben szenved. Egy koalíciós pártalakulással gondolja csak a kibontakozást. Szólt az ex-lex választásról, amelyet ha a miniszterelnök megtenne, szentségtörést és törvényteleniséget követne el.

Az ellenzék részéről zajos tetszéssel fogadott beszéd után *Tisza* István gróf miniszterelnök állott fel szólásra. A miniszterelnök azon az állásponton van, hogy a *Házat ex-lexben akár elnapolni, akár feloszlatni lehetséges*. Ezt a 48-as törvény alapján iparkodott kimagyarázni az ellenzék zajos közbekiáltásai közt.

A miniszterelnök beszédét a jobboldal zajosan helyeselte, míg az ellenzék annak felfogása ellen tiltakozott.

Az e heti hétfőtől kezdve délelőtti tíz órától délutáni háromig tartja a képviselőház üléseit. Az ellenzék ezt úgy ellensúlyozza, hogy napirend előtti felszólalásokkal beszéli ki az ülést. *Tisza* István gróf miniszterelnök tudvalevőleg akkor volt választás alatt az ugrai kerületben, hol állítólag a hivatalos hatalom nagy erőszakosságokat követett el. Ezt tette szóvá hetfőn *Bedőházy* János a képviselőházban, mire *Tisza* kijelentette, hogyha az ő érdekében követtek is el erőszakosságokat, ő azt meg fogja torolni.

Az ujonczjavaslatok tárgyalása következett azután és a napirendhez egyedül *Pap* Zoltán beszélt az egész ülés alatt oly gyér hallgatóság előtt, hogy az elnök több ízben volt kénytelen erélyes csöngéssel a tanácskozáshoz szükséges negyven embert be-

==== Még őszi szállításra =====

legelsőrendű thomas-salakot

18—20% összfoszforsavtartalommal (80% citratban oldható) legalább 75% porfinomság szavatolásával **felette előnyös ár mellett** ajánl a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

terelni. Három óra felé fejezte be az ellenzék szónoka obstrukciós beszédét a szokásos határozati javaslat beterjesztése kapcsán. A kereskedelmi miniszter nyújtotta be utána az Olaszországgal fennálló, de már felmondott kereskedelmi szerződés ideiglenes fentartásáról szóló törvényjavaslatot, amely a pénzügyi és közgazdasági bizottsághoz kerül előzetes tárgyalás végett.

Bejelentette az elnök, hogy a király a delegációkat december 15-re Bécsbe egybehívta.

Kedden Nyíry Sándor honvédelmi miniszter beszélt az obstrukció ellen. Beszéde végén zajosan megéljeneztek, mire az elnök tíz perc szünetet adott a Háznak. Szünet után tovább folytatták az unjonez-javaslat feletti vitát s ellene ketten szólaltak fel, a néppárti Buzáth Ferenc és a függetlenségi Pozsgay Miklós. Az ülést minden nagyobb zaj nélkül fejezték be.

Verekedés Nagy-Lakon.

Alsó-Fehérmegye Nagylak községében e hó elején a negyvennyolcadiki oláh lázadásokra emlékeztető véres események zajlottak le.

A Nagylakon folyó hó 8-án történt lázadásnak eddig egy halottja, nyolcz sulyos és tíz kisebb sebesültje van. Folyó hó 8-án este hat órára Nagylak és környékének román lakossága a nagylaki koresmába gyűlt össze, egész tervszerűen, mintegy adott parancs folytán. A megjelentek mind fegyverrel vagy vasvillákkal voltak felfegyverkezve. Este hat óraker harangozás jelezte, hogy az öldöklésnek meg kell kezdődnie s a koresmában és környékén levők ezen jelre az utcára rohantak s körülvtették a magyarok házeit, Bartha Márton háza volt a legközelebb s ő az első martir. Házából hurezolták ki az oláhok az utcára s bottal, vasvillákkal addig ütötték, míg kilehelte lelkét. Hasonlóképp bántalmazták fiát és leányát, a kik most mind a ketten életveszélyesen megsebesülve, élet és halál között lebegnek. Innen a lázadó csoport eloszlott az egész községbe és rombolt mindenfelé. Barta András ablakán belöttek. A golyó a szerencsétlen embert nyakán találta és most szintén élet és halál között van. A magyar lakosokat, a hol csak előtalálták, ütötték-verték s ezek a tulerővel szemben védekezni sem tudtak, de mit is tehettek volna a vértzsomjazó tömeggel szemben? A lázadásnak a Kósa Ignác esendőrőrmester vezetése alatt megjelent marosujvári esendőrőség megjelenése vetett véget. Elfogták Nyegru György esküdtet, tizenkilenc társát, kik most a nagyenyedi törvényszék fogházában várják megérdemelt büntetésüket.

A svindli-kurzusok.

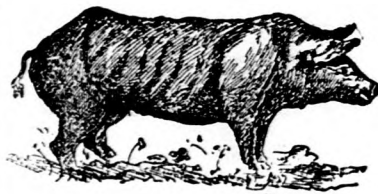
Ez a neve általánosságban annak a tanfolyamnak, a melyben az előképzettséget nélkülöző ifjút kioktassák annyira, hogy egyévi önkéntesi szolgálatot teljesíthet. Számos visszaélésnek lett szülője már ez az intézmény, melynek kinövéseit Kolossváry Dezső volt honvédelmi miniszter, a következő rendeletével igyekszik letördelni:

Ismételten panasz merült föl a miatt, hogy az egyévi önkéntességre minősítő vizsgálatra előkészítő magánintézetek, az ugynevezett katonai előkészítő intézetek nem az ifjuság komoly irányu előkészítésével, hanem oly meg nem engedett üzelmekkel foglalkoznak, a melyek arra irányulnak, hogy oly ifjak is, a kik a megkívánt ismeretekkel nem bírnak, az intézet közbenjárásával néhány kérdések megtanulása árán a képesítő vizsgálatot sikerrel letehessek. Minthogy ezen magánintézeteknél több nyugdíjas honvéd fő- és törzstiszt vezetőként, vagy előadó tanítóként van alkalmazva, fölhivom a parancsnokságot, hogy a nyilvántartásában álló nyugalmazott honvéd fő- és törzstiszteket komolyan figyelmeztesse, hogy ha ily magánintézetekben, akár igazgatói, akár tanítással járó foglalkozást, akár tanulmányi bizottsági tag vagy hasonló állást vállaltak, vagy vállalnak, annak a veszedelemnek vannak, illetőleg lesznek kitéve, hogy konkrét panasz esetén becsületügyi eljárás indíttatik ellenük.

Az amerikai bevándorlás.

A new-yorki bevándorlási bizottság titkári jelentése most jelent meg, melyben annak a reménynek van kifejezés adva, hogy a bevándorlás mindinkább korlátozottni fog. A folyó évben 921,315 külföldi ért az Egyesült-Államokba. A jelentés örömmel tudatja, hogy a bevándorlás északnyugati Európából jobban megindult, mint a „nem kívánatos“ délkeleti Európából. Németország, Svájc, Franciaország, Anglia, Belgium, Hollandia, Dánia és Svéd és Norvégországból míg 1902-ben 137,000, addig 1903-ban 203,689 volt a bevándorlók száma. A szaporodás tehát itt 64,080, az az 43%. Magyarországból, Ausztriából, Olaszországból, Oroszországból, Spanyolországból, Portugáliából, Görögországból, Szerbiából és Montenegróból 1902-ben 480,331 egyén érkezett Amerikába; 1903-ban pedig 610,813. A szaporodás 130,382, az az huszouhárom százalék. Javasolja jelentésében a statisztika összeállítója, hogy ezentul hatvan éven felüli egyéneket egyáltalán nem kell az országba beengedni, kivéve ha gyermekei Amerikában lagnak; nem kell partra engedni nyomorékokat; azokat, kik irni és olvasni nem tudnak s a kik munkára vannak szerződve. Október kónapról Magyarországra vonatkozólag következő a statisztika: partraszállt 2281 magyar 27,699 dollárral, 2389 tot 38,084 dollárral és 1826 horvát-szlavon 34,746 dollárral.

Szíves figyelmébe ajánljuk az igen tisztelt közönségnek a somogyiszilli Szent István gyógyszerár kitünő hatásu készítményeit és pedig:

Disznópor használata előtt.

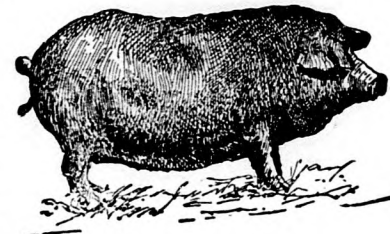
KÖSZVÉNY-BALZSAMOT izom, csusz és mindennemű csontfájdalmak ellen. Ára egy nagyobb üvegnek 2 kor. 50 fillér, kisebb 1 kor. 50 fillér. **LYSOL-SALICYLT** viszketegség és mindennemű bőrbajok ellen. Ára egy tégelynek 3 korona. — **HAJERŐSÍTŐI** hajhullás ellen. Ára egy üvegnek 3 kor. 80 fillér és 2 kor. 50 fillér. — Ezen szerek kitünő hatásáról számtalan elismerő és hányilatkozat tanuskodik.

10 kiló megrendelésénél 1 kiló ingyen s az egész küldemény bérmentve...

Megrendelések SZENT ISTVÁN GYÓGYSZERTÁR SOMOGY-SZILL küldendők.

sertésvész elleni óv- és hizlalóport,

mely rendszeres adagolás mellett nemcsak megakadályozza a sertések különböző betegségeinek fellépését, nagy mértékben fokozza az étvágyat s ennek révén a hizlalást meglepő mértékben elősegíti; hanem kellő időben alkalmazva, az ugynevezett sertésvész is sikeresen gyógyítja. 1 kilogramm ára 1 korona 90 fillér. Ha egész községek részére történik megrendelés, ennek arányában 20-30 százalék engedmény nyújtatik.

Disznópor használata után.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A jó kezdésnek — folytatása is van. Az a hír jön Kecskemétről, hogy ott ujabban erfurti módon — zöldségtermesztő-telepet szándékoznak berendezni és külföldre nagyban uborkát szállítanak. Mi is megemlékeztünk arról, hogy az idén, néhány lelkes gazda kezdeményezése folytán, mintegy negyven holdnyi területen milyen szépen sikerült az uborkatermés. Ez aztán megadta az alapot a szövetségi eszme érvényre jutásának. A kecskeméti gazdák értik a módját, miképpen lehet valamely eszmét diadalra juttatni. Bizonyosság erre az a siker, amelyet a kajszinbaraczk kivitelével felmutathatnak.

Tejszövetkezetek kerületi értekezlete. Veszprém és Vas megyékben lévő tejszövetkezetek összes megbizottai e hó 24-én kerületi értekezletre gyűltek össze Veszprémben. Az értekezletnek tárgya a tejszövetkezetek az állam részéről való támogatásának megállapítása. *Tallián* földmivelésügyi minisztert *Sierbán* János tejjgazdasági felügyelő képviselte az értekezleten.

A földbérelő keresztény munkásegylet. Kalocsán a keresztény munkásegylet vasárnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatában szerepelt a kalocsai érseki uradalom két pusztájának bérleti ügye. E két pusztának, körülbelül 900 holdnak bérlete a munkásegylet életbevágó érdeke lévén, az érsek a bérletet az egylettel megkötötte, minek következtében az egyleti tagok között felosztandó föld a szegény nép megélhetését jelentékenyen megkönnyíti. Egy-egy tag 3, illetve 4 holdat fog kapni; a bérleti összeg holdankint és évenként vagy 15 koronára rug, ami főleg a kiosztandó pusztáknak Kalocsához közelfekvését tekintve, előnyösnek mondható. Lendített az egylet bérleti ügyén a főkáptalan is, mely az egyletnek megkeresésére a bérleti biztosíték tetemes összegét, vagy 10,000 koronát a kezelése alatt álló alapokból kölcsönképp és az egylet alaptörvényének kézizálogi lekötése mellett adja az egyletnek

Mindig finom.

Fiatal ur: Ez a szafaládé olyan, mint nagysád!

Kisasszony: Hogy-hogy?

Fiatal ur: Harapni való.

Különös.

Gróf: Nem történt távollétben semmi különös?

Inas: De igen, méltóságos ur; egyetlen számlát so hoztak.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

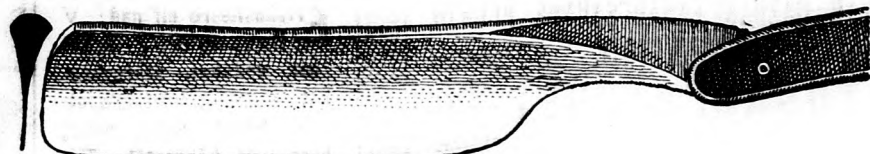
Titkosrendőr és betörő harcza. Izgalmas kalandja volt mult vasárnap este *Toth* Lajos államrendőrségi polgári rendőrnek, aki akkor a Csömöri-ut környékén végezte ellenőrző s megfigyelő szolgálatát. A Verseny-utca és a Csömöri-ut sarkán utját állotta és megtámadta egy jól megtermett, gyanus külsejű ember, aki fenyegető hangon kiáltotta:

— Ide a pénzeddel, mert leütlek!

A rendőr nem ijedt meg, hanem birokra kelt az utonállóval s letépte a földre. De az felpattant, kiszabadította magát, késsel meg is szurta a titkos rendőrt. Szerencséje volt *Tóth*nak, hogy időközben odasieltt néhány járókelő, akiknek segítségével aztán lefoghatta és ártalmatlanná tehetette támadóját. Ezt bekísérték a rendőrségre, ahol megállapították, hogy a neve *Damkó* József, jászberényi születésű 19 esztendő foglalkozás nélküli csavargó, aki már betörést is követett el. *Damkó* azt vallotta, hogy egy barátja biztatta fel a detektív megtámadására, de hogy ki volt a rossz tanácsot adó jóbarát, azt nem akarta megvallani. A felügyeletes rendőrtisztviselő letartóztatta az utonálló legényt.

Betörés Bubits püspök lakásába. Bubits Zsigmond kassai püspöknek Pesten, az Akadémia épület első emeletén van egy három szobás lakása, a melyre a kapus szokott felügyelni. Vasárnap délelőtt 11 óra tájban a portás észrevette, hogy az ajtó nyitva van. Rosszat sejtve benyitott a lakásba és abban a pillanatban a második szobában az íróasztal mellől egy fiatal ember ugrott fel s a harmadik szobában levő ágy függönye mögé bujt. A kapus segítségért kiáltott, mire a házbeliek és a kaptár látogatói közül többen odasiettek. Ekkor a legbelső szobában egy lövés dördült el, mit tompa zuhanás követte. Az összeverődött embercsapat ekkor óvatosan belépett a lakásba, hol a harmadik szoba padlóján az ágy mögött átlőtt halántékkal, haldokolva talált egy elegánsan öltözött fiatal embert. A dologról értesített mentők s a rendőrség hamarosan megjelentek a helyszínén. A mentők bekötötték az eszméletlen állapotban fekvő ember sebeit mialatt a rendőrség emberei megmotozták. Több ezüst kanalat arany órákat, hamis kulcsokat, feszítő vasakat találtak a zsebében. Javában dolgozhatott, a mikor meglepték, mert az íróasztal fiókjai mind fel voltak feszítve s egy remekművű antik szekrényen a feszítés nyomai látszanak. A rendőrfogalmazó és titkos rendőrök nyomban felismerték az illetőben *Pósfay* János budapesti születésű, 21 éves, betörésért többször büntetett tolvajt, a ki a lakatos mesterséget tanulta. Az elegánsan öltözött betörőt óriási tömeg jelenlétében szállították el a Szent Rókus-kórházba, a hol éjjel meghalt. A rendőrség emberei a püspök lakását lezárták és lepecsételték.

Felmentett vendéglős. *Gyáky* Mihály fővárosi vendéglős 1901. évi december hóban 1398 korona

delést tenni. A borotvák árai: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési czim: WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.

Ujdonság borotvákban!

Mel, ek nagy feltűnést keltenek kintnő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönlevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cserélve és így minden kockáztatás ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni.

értékű bort vásárolt részletfizetésre Brückner József borkereskedőtől, akinek vételárról váltót adott. Azután azonban nem fizetett. Brückner pörölte a váltót s végrehajtást vezetett a vendéglős ellen. Ezzel azonban nem ért célt, mert pénzét úgy sem tudta megkapni. Erre aztán csalás miatt tett Gyáky ellen feljelentést s a törvényszék vád alá is helyezte. A tárgyaláson Gyáky tagadta a bűnösségét s azt vitatta, hogy csalási szándék nem vezette eljárásában. A törvényszék, miután a panaszost kihallgatta, Gyákyt bizonyítékok hiányában felmentette a csalás vádjáról.

Csalás kishirdetésekkel. Wallentsits Antal ulánus kapitány a múlt év május havában egy külföldi lap apróhirdetése között azt olvasta, hogy 4000 márka évi fizetéssel istálló mestert és ménesvezetőt keresnek Henckel-Donnersmark Hugó gróf porosz-sziléziai hitbizományi birtokára. A kapitány nyomban érintkezésbe lépett az uradalom állítólagos megbizottjával, egy Wavrausch Leó nevű budapesti életbiztosítótársasági ügynökkel, aki azt felelte neki, hogy az állás elfoglalása 25,000 korona óvadék letételéhez van kötve. Ez az összeg azonban helyettesíthető akként is, hogy a kapitányt ő majd biztosítani fogja ezen összeg erejéig a New-York biztosítótársaságnál. A kapitány erre is ráállott s hogy a biztosítást és az istálló mestert szerződést megkösse, leutazott Budapestre. Két hétig tartózkodott itt, míg végre megtudta, hogy Wavrausch Leó csak azért tette közzé azt a hangzatos hirdetést, hogy ezen a réven csinálhasson biztosítási ügyleteket. Wallentsits kapitány panaszt emelt az ügynök ellen csalás miatt. A törvényszék a tárgyaláson bűnösnek mondta ki Wavrausch Leót a csalás vétségében s ezért háromnapos fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

Részvét.

Kovács: Az a gaz Halász azt mondta nekem, hogy olyan ostoba vagyok, hogy tulajdonképpen szénát kellene ennem.

Madarász: Tapintatlan dolog, hogy megmondta.

Főszempont.

Hölgy: Ez a levélpapiros esinos. De vajjon divatos-e?

Kereskedő: Hogyne, nagyságos asszonyom, hiszen alig lehet rá írni.

• MI UJSÁG? •

A magyarok Istenének...

A magyarok Istenének
Irok egy bus levelet:
Beleirom, belesirom
A szívemet lelkemet.
Mekérdezem: mért is eszik
Rabkenyeret a magyar?
Mekérdezem: elhagytá-e?
Vagy hát vele mit akar?

Ha elhagytá, ha nem szánja:
Tépje szét a levelet!
Futó csillag, hulló csillag
Legyen rá a felelet.
Villámlás közt, mennydörgés közt
Ásson egy nagy temető!
Legsötétebb fellegekből
Boritson ránk szemfedőt!

Pósa Lajos.

A német császár állapota. A német császáron gégebaja miatt multhéten műtétet végeztek. Berlini jelentések szerint a császár karácsony után hosszabb délvidéki utazásra megy. Ezzel szemben félhivatalosan azt jelentik, hogy a császár még nem határozott a délvidéki utazásról. A császárnak szigorú pihenést kell tartania. Leginkább a szivarzás eltiltását érzi meg a császár s az orvostól is több ízben kérdi, mikor engedik meg újból a dohányzást.

A görög király Bécsben. A görög király múlt héten Bécsben járt és meglátogatta királyunkat is. Tiszteletére diszebed volt, melyen több főherceg és előkelőség vett részt. A görög király Bécsből aztán visszautazott Athénbe.

A Ludovika Akadémia új parancsnoka. A hadsereg rendeleti közlönye közli pávai Vajna Albert vezérőrnagy, a magyar királyi 45. honvéd gyalogdandár parancsnokának kinevezését a magyar királyi honvédségi Ludovika Akadémia parancsnokává.

Szerencsétlenség egy lövőgyakorlaton. Bécsben a 60-ik gyalogezred kaszárnyájában a lövőgyakorlat után nagy szerencsétlenség történt. A lövöldéből hazaérve, Körmendy Lajos hadnagy megvizsgálta a katonák puskáját. Egy közlegény Mannlicherében bennszorult egy töltény és a vizsgálat közben elsült. A golyó a hadnagy jobb karját furta át. Súlyos sebével a helyőrségi kórházba vitték.

Élelmi szerek értékesítését
eszközlük az előirt 0%
mellett. Fevillágosítást és
csomagolási utasítást ingyen
nyujt tag-k és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elf.gad:
Husnemléket, füstölt
hust, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

Az új székely miniszteri biztos. Sándor János belügyi államtitkárrá neveztetvén ki, a székely miniszteri biztosságról lemondott. Tallián földművelési miniszter Sándor Jánost felmentvén, a székelyföldi akció vezetésével Balogh Vilmos miniszteri tanácsost bizta meg, aki mint a földművelési minisztérium IX. főosztályának főnöke, kezdettől fogva központi előadója volt a székely ügyeknek s aki mint maga is erdélyi ember, alapos ismerője a viszonyoknak. A székelyföldi marosvásárhelyi [miniszteri kirendeltség vezetője Koós Mihály miniszteri titkár lesz, aki eddig is Sándor oldalán működött.

Az eltűnt »Petőfi«. Fiuméből az a hír jön, hogy az Adria-társulat *Petőfi hajójáról*, mely október 25-ikén indult el Fiuméből Angliába, még maig sem érkezett tudósítás. Félnék, hogy a szép hajót szerencsétlenség érte, mert a Gibraltárnál az utolsó hetekben sok hajópustulás volt. Az eltűnt hajó személyzete 30 emberből állott, hat hajótiszttel, kik közül négy nős ember.

Az elkártyázott feleség. Krakóban a minap egy szenvedélyes kártyás, miután minden pénzét eljátszotta, a feleségét tette föl a lapra és azt is szerencsésen elvesztette. Az asszony, egy szép, de markos asszony, maga is jelen volt a kártyaszobában és a mikor a szerencsés nyerő fölállt, hogy jogait érvényesítse, a nyereségtől olyan hatalmas pofonokat kapott, hogy jogairól azonnal önként lemondott. Az asszony erre a férjét vette elő és olyan alaposan el látta, hogy sebei bekötözése végett a mentőállomást volt kénytelen fölkeresni, hol a már előbb elmene kült szerencsés nyerővel találkozott.

Elfogott pénzhamisítók. A fővárosi rendőrség mult héten két pénzhamisítót tartóztatott le, akik Weisz Róza zöldségárú-asszonynak a Szövetség-utca 9. számú lakásán dolgoztak. Bogár Gyula 28 éves és Pítka Károly 44 éves munkátlan csavargók a pénzhamisítók. Többnyire ötkoronásokat és egyforintosokat gyártottak. Czinkből és rézből keverték az anyagot, amelyet eléggé jól sikerült formába öntöttek és a kész öntvényt higánnyal vonták be. Az ötkoronásokat Weisz Róza 9 éves leánykájával hozták forgalomba. Néhány nappal ezelőtt a leányka egy keresési-uti bőrkereskedőhöz állított be és cipőhuzót vásárolt, amelyért ötkoronással fizetett. A kereskedő 4 korona 40 fillért adott vissza. Amikor a leányka távozott, a kereskedő észrevette, hogy a pénz hamisítvány. Azóta figyelte a leányt s napok mulva mikor meglátta az utcán, követte. A kis leányka a Szövetség-utca 9. számú házba ment be. A kereskedő erről feljelentést tett a rendőrségen. A feljelentésre a detektívek kimentek a jelzett helyre, ahol a pinczében megtalálták az öntvényeket és a formákat. A rendőrség úgy a két pénzhamisítót, mint Weisz Rózát letartóztatta.

A földbirtokos gyilkosai. Desseffy Géza polyánkai földbirtokost két év előtt lakásán fölakasztva találták. Halálának okát öngyilkosságnak vélték, de egy most az eperjesi főkapitánysághoz érkezett névtelen levél kiderítette, hogy Desseffy a bosszu áldozata lett. A földbirtokost Marusak Jakab gyilkolta meg, hogy anyjával, özv. Marusak Bálintnéval a birtokát maguknak tarthassák meg. A gyilkosokat elfogták.

Cronje gyásza. Cronje tábornok, az oroszán bátorságu bur harcos, egy johannesburgi távirat szerint özvegységre jutott. Hőslelkü felesége, a ki az egész háboru tartama alatt férje oldalán volt s később számüzetébe is követte Szent Iona szigetére, Klerksdorpban meghalt.

Halálra ítélt török herceg. Lutfulla herceg, Mahmud Damád basának, a szultán elhunyt sógorának fia, néhány nappal ezelőtt európaiasan öltözködve Konstantinápolyba érkezett, miután Munir pasa párisi nagykövet arról biztosította, hogy hazájában semmi bántódása nem lesz. A herceget megérkezése után azonnal letartóztatták s hir szerint a szultán már aláírta a halálos ítéletét. A herceg anyjának, a ki a szultán testvére, nem engedték meg, hogy fiát láthassa.

A Halász-bástya kincsei. A Mátyás-templom környékén, ugy a templom ujitása, mint a Halász-bástya rendezése alkalmából már számos régiség került ki a földből. A minap a vízvezetési cső lerakása közben ismét érdekes leletre bukkantak: negyvenhárom darab fényes, teljesen épen maradt középkori aranypénzre. Az aranyak nagy része tizenötödik századbeli velencei pénz, de van köztük Mátyás király aranyából is néhány darab. A leletet egyelőre a rendőrségre vitték.

„AGRARIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság

resiczai mezőgazdasági gépgyárának **vezérigazgatója.**

Mezőgazdák különös figyelmébe !! Egyetemes aczélekek. !!

Eltorhatetlen tégelyaczélekek fej
Pánczélecek kormánylemez
Magasított aczélekek fej
Porvédő kerekek
Aczél gerendely

Csak kitémasztott nyeregkerettel
— bíró teligát szállítunk.

Tiszta aczélanyag saját hamorainkból.

Ekegyártás terén legelsőrangú magyar gyártmány. felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmívelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Rövidített levélczím: „Agraria“ Budapest, V., Váci-út 2.

Sürgönczím: „Agraria“ Budapest.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Fejőstehenek takarmányozása.

A fejőstehénnel annyi tápláló-anyagot czélszerű etetni, a mennyit tejjé tud átváltoztatni, mely tekintetben azonban roppant nagyok az eltérések a tehenek között, valamint hogy ugyanazon tehénnél is folyton változik a tejbőség, úgy, hogy a borjazást

egymás mellé kötjük azokat, melyek naponta 10 liternél több tejet adnak, azután hasonlóan járunk el azokkal, melyeknek tejmennyisége 5—10 l. közé esik s végre egy harmadik csoportot alakítunk az 5 liternél kevesebb tejet adó, valamint az elapadt tehenekkel.

Ha ezt a csoportosítást elfogadjuk, akkor természetesen csak addig hagyjuk a tehenet a csoportjában, míg jussa van hozzá, vagyis azt az I. csoportbelit, mely 10 lit.-nél kevesebb tejet kezd adni, azonnal a II. csoportba, az 5 l.-nél lejjebb szállót a III. csoportba s végre a leborjazó csoportbelit az I. csoportba helyezük át.

Ily rendszer mellett azután semmi sem áll utjában annak, hogy okszerűen tápláljuk a teheneket, míg ellenben, ha tisztán csak a nagyságtól s szintől teszszük függővé, hogy mely tehenek kerüljenek egymás mellé, akkor pocskolást követünk el a takarmányban, mert túlbőven tartjuk az elapadó s elégtelenül a bőven tejelő tehenet. Azt ne mondja senki, hogy a tehenet nem jó az istállóban egyszer ide, máskor meg amoda kötni, ne mondja pedig azért, mert az egy istállóban lévő tehenek rendszerint valamennyien ismerik egymást, amennyiben a legelőn s a kifutóban elég alkalmuk van a kölcsönös megismerkedésre s azért alig zavarja őket az, ha egyszer vagy máskor új szomszédságba kerülnek.

A tehenekre tehát nem jár az ismételt áthelyezés szembetűnőbb hátránnyal, nekünk pedig azt az előnyt hozza meg, hogy akkor legalább nagyjában a tejelőképességhez viszonyíthatjuk a takarmányt olyformán, hogy valamennyi tehénnél ugyanannyi répát, szénát és szalmát etetve, az abrakot mérjük ki tejelőképességük szerint, vagyis leg többet etetünk az I., legkevesebbet a III. csoportbeli tehenekkel.

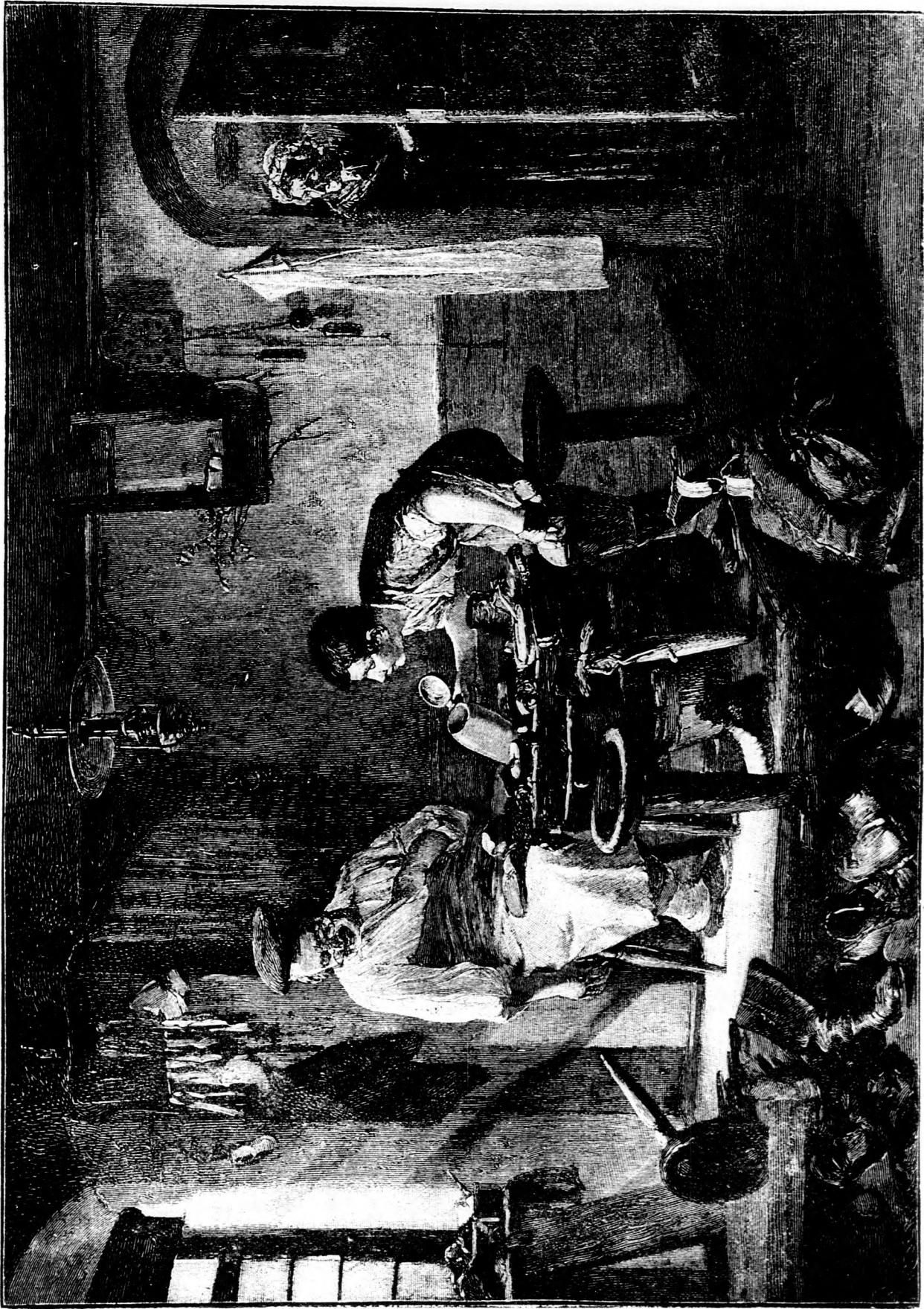
Ha most a takarmányadag megállapítására térünk át, akkor takarmánykészletünkhöz alkalmazkodunk ugyan, de esetleg a vásárlás elől sem zárkózunk el. Erre az utóbbira az szokott minket néha indítani, hogy a fejőstehenek aránylag sok fehérjét igényelnek, melyet nem tudunk mindig a meglévő takarmányokkal megadni. Ilyen pl. a mostani esetünk is, melyben répa, széna, szalma s tengeridarával rendelkezve alig vagyunk képesek takarékos adagolást, vagyis olyant kiszámítani, melylyel a teheneknek a legszükségesebb fehérjét juttatva, a szénhidrátokban pazarlást ne követnének el. Utóbbi csak egy módon lehetne vásárlás nélkül elkerülni, nevezetesen akkor, ha a tehenek téli etetését kizárólag gypszenára alapítanánk, úgy, mint a hogy azt egyes svájci tehénbirtokosok teszik, kik még így is 3000 l.-ig terjedő vagy nagyobb átlagos évi fejéseket érnek el. Ha a gazda mértéket óhajt a széna etetésében tartani, illetőleg takarmányrépával s abrakkal óhajtja annak egy részét helyettesíteni, okvetlenül azt kell tanácsolnunk, hogy ne tengerit, hanem inkább olajpogácsát, malátacsirát, korpát,

Romulusz és Rémusz.

követő első időben jobban tejel, mint később. Ebből azután az következik, hogy nemesak a különböző teheneket tanácsos eltérően táplálni, de ugyanazon tehenet sem czélszerű mindig egyformán tartani. Ezért pl. Dániában, a hol e tekintetben a legfejlettebb viszonyokkal, illetve a tehenek legokoszerűbb táplálásával találkozunk, minden egyes tehén számára külön állapítják meg a takarmányt olyformán, hogy 2—4 heti időközökben viszonyba hozzák annak mennyiségét s minőségét az egyes tehenek pillanatnyi tejbőségével.

Nálunk azonban erre még nem érett meg az idő, de nagyobb tehenészetben legalább azt tehetjük, hogy csoportokba osztjuk a teheneket, pl. úgy, hogy

Alkalom csinálja a tolvajt.

szóval fehérjében gazdag takarmányt használjon abrak gyanánt, mert utóbbiak hatásosabbak, mint a tengeri, s ezenfelül olcsóbbak vagy legalább is nem drágábbak, mint az. Ha ezen etetési módszer követhető, akkor a következő adagolásokat ajánljuk.*

Alptakarmányul etetünk az összes tehennel 1000 kg. élősúlyra s naponta: 40 kg. takarmányrépát, 15 kg. elsőrendű gyepszénát s 4 kg. szalmaszeeskát vagy polyvát, mely utóbbi a felaprított répa-hoz keverendő. Ebben az adagolásban foglaltatik 21·0 kg. szárazanyag, 1·6 kg. fehérje, 0·3 kg. zsír és 12·1 kg. szénhidrát. Azon tehének, melyeket mi az imént a III. csoportba ajánlottunk beosztani, beérik ezzel a takarmánnyal, vagyis azoknak nem szükséges még abrakot is adni, s legfeljebb csak néhány kg. tavaszi szalmával töldjük meg a takarmányukat, hogy teljesen jóllakhassanak. Ellenben a II. tehénesoport 1 kg. repezopogácsát s 1·5 kg. buzakorpát, s az I. tehénesoport 2 kg. repezopogácsát s 3 kg. buzakorpát kap az alptakarmányon kívül, mely esetben az I. csoport össztakarmánya 25·2 kg. szárazanyagot, 2·45 kg. fehérjét, 0·55 kg. zsírt és 13·86 kg. szénhidrátot tartalmaz, míg a II. csoport takarmányának táptartalma éppen középhelyet foglal el az I. és a III. csoporté között. Ha egyes friss fejőstehének különösen bőven tejelnek, akkor azoknak természetesen még egy kevés abrakkal ezélszerű a takarmányukat megtoldani, ami addig történjék, míg azok nagyon kimagaslanak a többi I. csoportbeli tehének közül.

Végül pedig, ha nem lehetne a tengeri etetésétől eltérni, akkor az a tanácsunk, hogy etessenek minél több szénát, mert a meglévő takarmányok

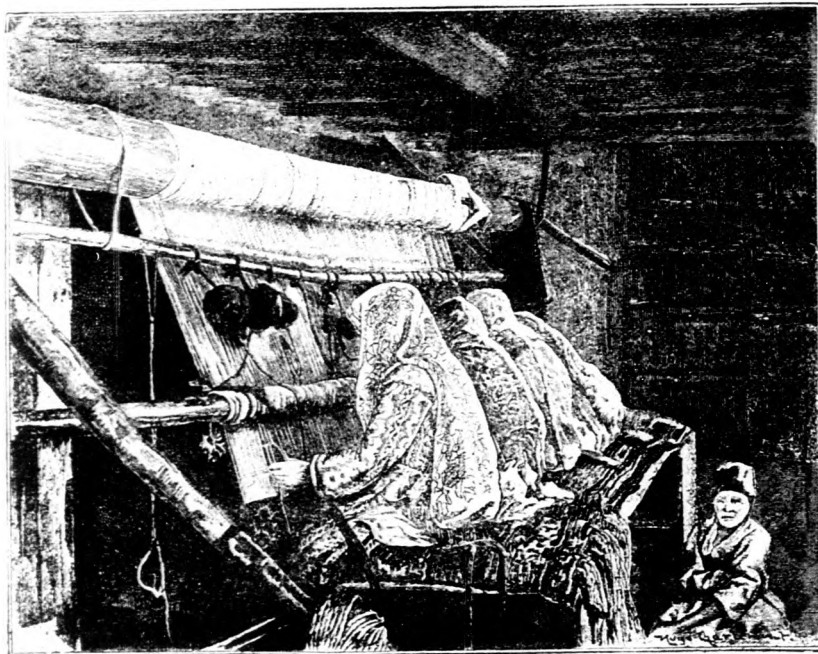
Kocsikázás Japánban.

között ez az, melynek legszűkebb táparánya s mellyel leginkább lehetne a tehéneket elegendő fehérjéhez juttatni. Ugyanis, ha 1000 kg. élősúlyra 30 kg. elsőrendű gyepszénát etetünk naponta, azzal mintegy 25·6 kg. szárazanyagot, 2·37 kg. fehérjét, 0·57 kg. zsírt és 12·9 kg. szénhidrátot kapnak a tehének, tehát majdnem ugyanannyit, mint amennyit az előbb az I. tehénesoport számára javasoltunk.

A bikák átörökítő képessége.

Hogy a bikák átörökítő képessége szerepet játszik az üszütődök tejképességének kifejlesztésére, az már meglehetősen ösmert dolog. Annak daczára helye van még ezen állításunk bizonyításának, mert ez a tény még nem vert gazdaközönségünk körében olyan gyökeret, amelynek feltétlenül hitelt adna. Azért is minden alkalmat megragadunk ez állítás bizonyítására. *Robertina* „Ueber die Zucht der Milchkuh Mith. des Landwirt.

Institut zu Breslau“ című munkájában olvassuk a következőket: Egy Caesar nevű hollandi bikának kilencz nőivarú utoda volt. A 9 tehén, melyektől ez utódok származtak, évi átlagban 21,998 kg. tejet adtak, ellenben a 9 üsző évi átlaga 26,478 kg. volt, vagyis 20·3%-kal több, ami egyedül csak a bika átörökítési képessége által eredményezett. A 9 üsző közül 8 több tejet adott, mint amennyi anyjától fejetett s csupán 1 maradt valami kevéssel anyja tejelési képessége mögött. Egy másik Rex nevű bikának 11 üszütőda közül 8 tejtelt jobban anyjánál s daczára ennek a 11 üsző összes tejmennyisége 32·1%-kal volt több, mint a 11 anyatehéné. Olyan bikák is szerepelnek a kimutatásban, melyek üszői kivétel nélkül rosszabb tejelők voltak, mint a tehének, ami határozottan bizonyítja, hogy a bikáknak igenis van és pedig jelentékeny befolyásuk az üszütődök tejelő képességére.

Szőnyegkészítő nők Arábiában

Az őszi barackfa metszése.

Az őszi barackfa termését mindig az egy éves vessző hozza. Ahol egyszer már termést hozott, azon a ponton többé termés nem lesz. Azért van az, hogy a metszetlen őszi barackfa rendszeren felkopaszodik. Metszésénél tehát törekedni kell arra, hogy ugyanazon a helyen kis eltéréssel évenként termést hozzon, amit csak helyes metszéssel érünk el.

Ha megvizsgálunk egy éves vesszőt, alapjától fölfelé nézve találunk két magányos rügyet, ezek fölött bizonyos számú hármas rügyet. Ha a vesszőt nem metszenék meg, akkor a hármas rügyek közepi kihajtanának. Egy-egy hajtás keletkezik, a két mellék-rügy pedig termést hoz. Következő évben a középrügyből képződött hajtás éves vesszővé válik és ezen évben ez képez a további növekedésre hajtást, valamint ezen lesz a két mellék-rügyből a termés is. Így évről-évre feljebb képződik a termés és a fa felkopaszodik. Hogy ezen felkopaszodást megakadályozzuk, arra kell törekedni, hogy a vessző alsó részén levő fejletlen magányos két rügy teljesen kifejlődjön, amit úgy érünk el, ha nyáron, midőn a hajtások 15 cm. hossza megnőttek, visszaesinjük.

A következő év tavaszán a két farügy fölött visszametszük a hajtást, miáltal egy kétrügyes csapot nyerünk, melyből két hajtás fog előtörni. Ezen hajtások közül a felsőt termőre kezeljük, azaz szabadon engedjük nőni; az alsó hajtást pedig mint ugarhajtást kezeljük, vagyis nyáron, mikor 15 cm. hosszú, visszaesipjük, hogy a két farügy teljesen kifejlődhessen. A csap felső hajtását termő, az alsót ugarhajtásnak nevezzük.

A következő, vagyis harmadik év tavaszán a termőhajtást a hármasrügy fölött, az alsót (azaz ugarhajtást) pedig a két farügy fölött metszük vissza. Nyáron a termővessző hármas rügyéről a középső hajtást hoz, melyet nyáron visszaesipünk; a két oldalt átló rügy pedig termést hoz. Az alsó kétszemes csapból két hajtást kapunk, melyeket a már említett módon kell kezelni.

A negyedik év tavaszán a kitermelt részt töben eltávolítjuk, az alsó kétrügyes csapból nyert hajtások közül a felsőt termőre, az alsót pedig ugarra kezeljük.

Néha találunk az őszi barackfa nál olyan termővesszőt, melynek farügyei jól ki vannak fejlődve és ez esetben nem a két farügy fölött metszük vissza, hanem meghagyunk a hármas rügyekből is egykettőt, mert itt a fejlett farügyekből is fog előtörni hajtás, mely azután tovább kezelhető.

A jó kerti termények előállítása.

A kerti termesztés legjövődmezőbb gazdálkodási módozataink közé tartozik, a hol okszerűen járva el, igen sokszor hihetetlenül szép eredmény jutalmazza fáradozásainkat, mert az aránylag kis területen oly jövődmezőre tehetünk szert, a milyent más gazdálkodási módozatokkal elérni nem áll módunkban.

Azonban talán éppen azért, mivel a kerti jövődmező bizonyos körülmények szemmel tartása mellett igen nagy lehet, sehol sincsenek egy bizonyos terület jövődmezőségének tekintetében oly nagy eltérések, mint itt. Tehát bizonyos feltételekhez van ez is kötve, a melyek betartása vagy mellőzése emeli

vagy esökkenti a jövődmezőt is. Eltekintve a rendes talajmivéléstől, ápolástól s más talajmunkáktól, a melyek a kerti jövődmezőség tekintetében kiváló fontosságúak, vannak ezeken felül is még olyan tennivalók, a melyek fontosság tekintetében szintén ezek mellé sorozhatók. Ilyenek a jó minőségű vetőmag, jól átteleltetett dugványok stb. használata, rendes időben való vetés, ültetés és palántázás, rendszeres öntözés stb. Ezeken felül soha semmi körülmények között sem mulasztandó el a kerti talajok rendszeres és bő trágyázása, mert csak így számíthatunk korai és nagytömegű termésekre. A kerti legjobb trágyája a komposzt, a mely különféle kerti és konyhai hulladékokból készül, azoknak földdel való rétegzése

Lesben.

által. A komposzt egymagában való alkalmazása azonban még korántsem elégséges, ha fentemlített ezélt tüztük ki magunk elé, mert a komposzt vagy keveréktrágya korántsem tartalmazza a nitrogént olyan mennyiségben, hogy azzal megelégedhetnénk. Minden piacra hozott kerti veteményünknek pedig jó és kiváltkép zsenge husunak kell lenni, mert annál keresettebbek s így annál jövődmezőbbek azok. Vannak nem mondom olyan módozataink is és trágyaszereink, a melyek segítségével képesek vagyunk elérni azt, hogy veteményeink még ugyanazon korban is zsengebbek és izletesebbek másokénál s ezen kellemes minőségüket sokkal tovább képesek megtartani s később fásulnak el, mint amazok, de ezen eredmény csakis nitrogén trágyaféleségek és pedig speciálisan a chilisalétrom alkalmazásával érhető el.

• MULATTATÓ •

Minden áldott...

*Minden áldott esztendőbe
Ki-kijárok a mezőre.
Munkás néptől van megszállva,
Mondok egy-egy áldást rája.*

*Köszönetek erre-arra,
Fogadja is, aki hallja,
Meg is előz egyik-másik,
Kinek szivem szinte látszik.*

*»Alázatos» szót se mondunk
S alázatosság a gondunk...
Kinek völgybe járni kedve,
Nem ül ki a Kakukhegyre.*

*Tudjuk mi, hogy az a nagyobb,
Akinek a szeme ragyog.
S meg akinek lelke tárva
S azt a pár szót nem sajnálja.*

*Nem sok idő jut a szóra,
Tél-tul dül a dus fű sorba,
Ma még fű, de jó lesz télbe
Édes tejre föleserélve.*

*Sok apró arcz mindennapra
Rózsával lesz tele rakva,
Melyet gondos szemek zárnak —
Majd kipattan a hazának.*

*Minden áldott esztendőbe
Ki-kijárok a mezőre.
Ahol az én lelkem áll meg
Uram, azt a népet áldd meg!*

Tarcsafalvi Albert.

Egyedül.

A hentes (gondolkozik és beszél): Ha olesón adom a hust, én mérgelődöm. Ha drágán adom a hust, a közönség mérgelődik. Hát csak inkább mérgelődjék a közönség...

Miért nem eszi a káposztát.

Majsztram: Hát te kutyafülü, mindig csak a tölteléket eszed meg a töltött káposztából? Miért nem eszed meg a hüvelyét is?

Jancsi gyerek: Hát'szen majsztram, a ló is meg-eszi az abrakot, de az abrakostarisznyát soha.

Csónakon.

Géza: Oh, Aranka, magával áteveznék az éle-ten is.

Aranka: Jó, de a kormány az én kezemben marad.

A falu szép leánya.

— Elbeszélés. —

Irta: V. Gaál Karolin.

A szépségnek minden időben meg volt a hatása és hatalma.

Ki vonhatná ezt kétségbe, aki Szabó János első gazdag polgár egyetlen leányát, a szép Klárát csak egyszer is látta.

Pedig gyakran látta az egész helység fiatalsága és véne.

Vasárnapokon ott volt ő a templomban, kedves, szelid jelenség volt, örömet felejtette rajta szeméit mindenki.

Rózsás arca üdesége, szeméinek élénk ragyogása és piros ajkának mosolya felért azon pénzzel, mit egykor kezével kap, aki nőül veszi.

Futkostak is utánna, ő volt a kitüntetett a vasárnap délutáni lapdázáskor, vagy a népies összejöveteli tánczokban, az a legény volt boldog, aki a szép Klára karesu derekára illeszthette karját, mikor tánczba vitte.

Nem volt ő kaczer, de kimondhatatlan kedves és bájos, mely tulajdonokkal egy leánytársnője sem birt.

Amint betöltötte a tizenhatodik évét, már jelentkeztek a kérők, még a szomszédfalvakból is.

Szépség, gazdagság együtt, nagyon is csalogató volt a fiatalság előtt.

De Klára még nem akart férjhez menni. Szive még nem nyílt meg a szerelem hatalmának.

Gondtalan játszó kedélyét nem zavarta semmi, s nem is kényszerítették szülei a férjhez menésre.

Ráér még.

Egyszer Klára a szomszédleánynyal, kit legjobban kedvelt leánytársnői közt, kimentek az erdőre gombát keresni, hogy télire összeaszalhassanak egy keveset.

Tudvalevőleg a legjobb gombák mély erdőben tenyésznek és jól kell keresni, hogy találhassák őket. Ugy Klára, mint barátinője Zsófi, ügyesek voltak a gombák felfedezésében.

Most is már teli kosarakkal pihenőt tartottak a pataknál s a mult vasárnapi élményekről kedélyesen beszélgettek, a mint az erdő sűrűjéből csinos fiatal vadász-férfi lépett ki.

Elbámult a szép leányok látásán, de mosolyogva köszönt nekik, fekete hajának sűrű fürtjéről leemelve fővegét s hozzájuk lépett.

— Ejnye hát maguk nem félnek az erdő sűrűjében így letelepedni szép hugoekáim!

Kérdezte és bátran a dus fűbe telepedett közepükben.

— Mitől félénk? kérdezte Zsófi, mig Klára lesüté szeméit, a vadász csillogó szeméi előtt.

— Nohát, van itt elég vad, és talán egy-két csavargó is kerül. Hogy tudnák megvédeni magukat hugoekáim?

— Oh, szólt most Klára, sohasen láttam én itt se vadat, se csavargót, pedig olykor egyedül is kijöttem eprészni, vagy gombát szedni.

— Nos? — kérdezte nevetve a vadász — hátha én most egy csavargó volnék?

— Hogy is ne? — kiáltott fel Zsófi, — láttam én már magát a falu szélső korcsmájában egyszer: mikor ott a gyepen tánczoltunk. Maga egy asztalnál ült, sört iddógált s minket nézett. — Mondták

is ott, hogy az a szomszédhelységbeli vadász, Kolosi grófnál.

— Ej, ej, be sajnálom, hogy el vagyok árulva. Kaczagott ő, most egy két csókra mégis szert tehettem volna, mint rabló!

— Az ám, mondta Zsófi, de minálunk nem áll oly könnyen a csók...

— No, hiszen erről így nincs egy szó sem! — Örülök, hogy megláthattam a szép hugoeskákát!... Hát mikor jön ki megint egyedül ide a szép Klárrika?

— Honnan tudja nevedet? — kérdezte ő.

— Hát nem tudják azt a tizedik faluban is, ki az a szép Klárrika?!

A leány elpirulva fordult el a vadász nézése elől újra. Ez az ember egész másképp néz, mint mások. Nagyon félelmes a tekintete.

Nem ígerte neki, hogy egyedül fog kijönni az erdőre. De azért nemsokára, egy kora reggel, mégis kiment Zsófi nélkül.

Hanem ez az ő kissé irigy barátnője meglátta a kertjükből, hogy siet Klára az erdő felé.

— Megcsal engem, — gondolta Zsófi, — a vadászszal mégis akar találkozni. No, meglessem én szépen.

Utána sietett.

Klára mély gondolatokba merülve, ment kosárral karján, besietve az erdőbe.

Azt vélte, ily korán nem jár arra a vadász: de csakhamar szembe jött az vele s megörült a lányka jövetelén.

— Hát mégis kijött egyedül, kedves leány! — kérdezte, mellé csatlakozva.

— De nem a maga kedvéért! — mondta zavarral Klára. — Maga is oly korán kijár ide?

— Nem is voltam otthon. Egész éjjel barárgoltam a szép holdvilágon. Elrabolta maga kedves Klára az én álmomat, de még nyugalmamat is!

— Ugyan ne mondja! Én nem tettem ezt! — felelte Klára szeliden.

— En nem akarok feltételemben kételkedni, Klárám, megszerettem én, mikor először megláttam! Szabadon választhatok életpárt, legyen feleségem s pár hó múlva kellemes erdei lakomba viszem boldogan.

— Az nem én tőlem függ, — felelte ő. — Szüleim földmivesnek akarnak adni!

— Dehogyan, ha maga nőmmé akar lenni!... Oh, Klára, ne legyen másé, azt hiszem, nem lennék boldog soha, ha nem maga lesz a feleségem. Adjon biztosító szót, kedves lány! Halálosan megszerettem magát.

Klára megígerte, hogy majd kifogja tudni szülei-nek szándékát és ha ők beleegyeznek, nem lesz idegen a vadász óhaját elfogadni.

Igy megkezdődött ifju szívöknek szerelme.

De Zsófia előbb adta a Klára szüleinek tudtára, hogy leányuk egy vadászszal szokott összejönni az erdőben. Ő látta őket.

A szülők nem szóltak semmit Klárinak, de gondoskodtak rögtön, hogy a legderekből kérőnek igent izentek. Mert ők a leányuk férjét magukhoz akarták venni, segítségül.

Ha egy vadászember venné el, egészen el kellene válniok tőle.

A kérő meg is jelent hamarosan. Klára azonban nemet mondott. Nagy vihar lett e miatt a háznál, s az apa feldühödten szidta a vadászt.

Klárrika megejtett vele még egy találkozást, s

már szerelmet vallottak egymásnak: s hűséget életben halálban.

A szülők pedig kitűzték a jegyváltásra való napot, s tudatták a legénnyel Klára siránkozása daczára is.

De Klára megízente a legénynek, hogy nem lesz az övé, mivel másnak ígérte kezét.

A legény jól tudta, hogy kinek, szégyenelte az egész falu előtt a Klára viselkedését, bosszút esküdött a vadász ellen.

Több pajtása segélyével bosszuját végbe is vitte egy éjen.

Hire futott néhány nap múlva, hogy a gróf egyik fiatal vadásza eltűnt...

Keresték mindenütt, de nem találták.

Klára sejtette, hogy bajba esett kedvese. Ott bolyongott az erdőben, sirva és jajgatva mindennap. De nem jött többé a csinos vadász...

Egy napon nagy vihar, omló eső lett kimosta a hegyi utakat, gödröket. Így történt, hogy egy pásztorfiu. felfedezte a vadász holttestét egy félíg kimosott, mély gödörben. Látszott, hogy kövekkel szénával volt befedve, míg a zuhatagos víz ki nem mosta.

A Klára rémülete, fájdalma lecsillapíthatatlan lett. Szerette a vadászt, siratta mindaddig, míg szive megszakadt, a fájdalma miatt.

Egy napon temették el mindeniket: bár más helység határában, más temetőbe és más harangszó mellett.

A busszuálló legényre bár gyanuskodtak, de el nem foghatták. Megszökött és úgy hirlük, hogy valahol katonáskodik.

A szülők mély gyászban élve, idegen gyámolókat fogadtak fel s maig keseregnek egyetlen szép leányuk után.

De hát ki tagadhatná el a szerelem beláthatlan hatalmát?... S ki győzhetné le?

Legszébb és legjobb

Karácsonyi ajándék

minden jó gyermeknek a *Péterfy bácsi »Székely Mesek«* könyve. 50 gyönyörű kép, 20 szép székely mese van a meséskönyvben, melyet 1 koronáért küld: Péterfy Tamás író. Budapest, IX. Köztelek.

Képeinkhez

Alkalm csinálja a tolvajt. Karácsony előtt vagyunk, sok a munka minden iparosnál. A csizmadia-mester is kifáradott a sürgős munkában. Elbágyadt, a mihez persze a söröskancsó is segített. Már a második kancsóból fele a kancsóban maradt. Az öreg elszundikált, a Jóska inas pedig felhasználta az alkalmat. Jót huzott a söröskancsóból, az az csak ivott volna; de nem lehetett, mert a májszterné éppen akkor toppant be az ajtón és rajta csipte az alkalomcsinálta tolvajt. Ugy rárikoltott a Jóska gyereke, hogy az öreg csizmadia-mester menten fölébredt és ijedtében lefordult a székről. Ezt rajzolta meg a festő a képünkön.

Romulusz és Rémusz. Ugy tartja a régi történet, hogy Róma városát két ember alapította, kiket kis korokban egy nádas farkas szoptatott és nevelt fel. A festő megfestette az ősi hagyomány szavai szerint a nádasban lakó farkast és a még csecsemő Romuluszt és Rémuszt.

Lesben. Kelet felé, ha forrongás van, miként a macedonok között is, az asszony nép részt vesz a harcban. Az elővigyázó őrseget nem ritkán asszonyok helyettesítik. Képünk egy ellenségre leselkedő macedon asszonyt mutat be, aki a hegyoldalról vigyázva tekint arrafelé, a honnan az ellenség várható. Ategyver is a lesben álló asszony mellett van s így nemcsak szép szemsugarával, de annál is veszedelmesebben gyilkoló golyóval teríti le az ellenséget.

Kocsikázás Japánban. A távol Japánban mások a szokások. A gazdag nők nem szép lovakkal nyargalnak sétakocsizni, hanem fekete szolgák vonják a kétkerekű diszkocsit. Hát ez is elég furesa valami előttünk, azért érdekes lesz a képen megnézni.

Szőnyeg készítő nők Arábiában. Az arabok tudvalevőleg nem ülnek székre, hanem a földre vagy a szobaszőnyegére. Eppen ezért a szék ipar helyett a szőnyeg van inkább fellendülve. Az arab nők valószínű mesterek ebben és igen drága szőnyeget tudnak kitartó munkával előállítani. Az érdekes foglalkozást képünk élethűen tünteti fel.

Most jelent meg!

»Góbéságok« kaczagtató székely históriák és elbeszélések. Második kiadás (hatezer példányban). A »Független Ujság« olvasói kedvezményes árral postaköltséggel együtt 1 kor. 20 fillérért rendelhetik meg. A pénzt utalványon ezélszerű küldeni a következő címre: Péterfy Tamás, Budapest., IX., Köztelek.

Betűrejtvény.

Sz ' ly M S '

A megfejtők között Péterfy Tamás legújabb könyvéből öt darabot sorsolunk ki.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni. Megfejtési határidő 1903. november hó 6.

A »Független Ujság« 46. számában közölt talány megfejtése

»Éljen köztünk Rákóczi szelleme.«

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Beke Piroška, Seres Margit, Nagyné P. Julia, Renner Oszkár, Pásztor István, Józsa Elek, Gajdu István, Szatmári Odón, Veres József, Decse Ferencz, Varró Elemér, Salamon János, Pádé István.

A sorshuzásnál Pásztor István (Oláh-Lapos) neve jött ki, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Rákosi Viktor »Korhadat fakesztek« című kötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

J. Kovács István. A lap, ha késik, annak csak a posta lehet az oka, mert a kiadóból rendszeren elküldjük a lapot pénteken este, tehát vasárnapra még a legtávolabbi olvasók is kézbe kapják a »Független Ujságot«. Panaszát tehát a legközelebbi postán mondja el, a hol a postamester intézkedni fog, hogy jövőre a lapot rendszeren kézhez kapja. — **Szabó Ferencz.** Nyolcz napig még fellebezhet. — **Renner Gusztáv.** A plimutok igen jó tyukok és nagy testűek. Tojása barnássárga, lába világossárga, husa fehér és izletes. Igen szép példány plimutokat kaphat **Karácson Erzsébet** tanítónőnél *Isaszeg* (Szentgyörgy puszt.) Ezek valódiak, mert a gödöllői állami telepről valók. Az ár mindenesetre szolid és nem túl magas. Rendelésnél hivatozzék lapunkra. — **Hegedüs bácsi.** Bizony jó volt

elolvasni és megjegyezni. Azért ajánlottuk azt a könyvet, hogy az *érdemes munka*. Örvendünk, hogy megelégedésére szolgált és ajánljuk ezután is, hogy minden gazda, mielőtt gépet vagy bármi más gazdasági eszközt rendel, hozassa meg egy korona 10 fillérért **Sporzon Pál** tanártól (Debreczen) »A kisgazda mezőgazdasági gépei« című igen hasznos könyvet. Mert a miként **Hegedüs bácsi** írja, »rossz a világ, de vannak és mindig lesznek jó emberek!« Ilyen jó ember **Sporzon** tanár is. Igazi magyar, a ki szereti nemzetét és a népet. — **Tömösi Mihály.** Minden lépésért kár. Meglett káron ne bánkódj! Ezt a példaszó mondja, de Önnek igen hasznos lesz megtartani. — **Maža József.** Az új előfizető szerzését nagyon köszönjük. És azon munkálunk, hogy lapunk a pártolást megérdemelje mindenkor. A multkor beküldött talányt jövő számunkban hozzuk. Ez a mostani nekünk igen nehéz. Pedig határozottan jó talány, de inkább betűrejtvényt vagy szórejtvényt kérünk. Üdvözlét. — **V. J.** Láthatlanban orvosi tanácsokat nem adhatunk, de a torokégést a pálinka okozza. Az orvos sokat segíthet — ha a beteg is akarja, de csak közös akarattal küzdhetik le a betegséget. Ha teheti, jöjjön fel Pestre a klinikára és vizsgáltsa meg a baját, mert ha mást nem is, de *meggyógyvást bizonyosan szerez.* Ez pedig fő és nagy befolyással van a betegre. **Sorsjegyekről** a jövő számban! **Noszlopy Sándor.** Köszönjük az új előfizető szerzését. Üdvözlét.

A »Független Ujság« szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árák.

Budapest, 1903. november 28-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) **Buza** 07:80—08:80 **K. Rossz** 6:15 **K-tól** 6:40 **K-ig.** **Árpa** 5:50 **K-tól** 5:80 **K-ig,** jobb minőségű 6:20 **K-tól** 6:40 **K-ig.** **Zab** 5:80 **K. Tengeri** 6:40 **K. Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K26:80	26:20	25:30	24:60	24:00	23:50	22:40	20:80	13:00	

Takarmányvásár. Réti széna 400—560 fillér, muhar 440—540 fillér, zsupszalma 280—300 fillér, alomszalma 240—250 fillér. **Sertésvásár.** Elsőrendű 350—380 kg. nehéz 105—17 filér, 260—280 kg.-mos 94—98 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 105—110 fillér, szerb 1—110 fillér.

Marhavásár. Következő árák jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 74—76—, középminőségű 62—70—, alárendelt minőségű magyar ökör 53—62—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50—56:00, magyar tehén középminőségű 54—60:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46—, 54:00, szerbiai ökör jobb minőségű 75—77—, kivitel —, középminőségű 68—74—, szerbiai bika 50—72—, szerbia bivaly 36—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élsúlyban Éls borju 100—110 K.

Budapesti központi vásárcsarnok áral.

Baremfi vásár. Tyuk páronkint 2:40—3:20 K, csirke 1:10—1:60 K, kappan hizott — K. — — K. Rucza 2:—2:80 K. Lud sovány — K. Pulyka sovány 3:30—4:10 K. Tojás alföldi 60—62 K, erdélyi 60—61 K, ládánként. Teatojás 100 drb — K.

Tejtermékek. Teavaj 2—2:20, tejföl 70—80 fillér literenként, főzővaj 1:60—1:80 K. tehénturó 10—14 fillér kg.-ként. **Zöldség.** Sárgarépa 100 kötés K. 4:60—6:00 1 q — Petrezselyem 100 kötés 00—0:00, 1 q 16—18—, zeller 100 drb 1:00—1:60, karalábé 1—2—, vöröshagyma 100 kötés 00—60 drb 6:00 q 6:00—20—, foghagyma 16—18—, vörösrépa 100 drb. 1:70—1:90, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—34:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 00—00—, fejesaláta 5:00—1:60, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 42:00—1:80, sárga 4—5—

Buzakorpa finom 8— K, durva 7:80 K. **Egyéb magvak:** mák 28—32 K 1 q., bab fehér nagyszemű 20—42 K, aprószemű 26—36 K, tarka 20—24:00 K, lenese 28—40 Jorsó héjas 32—38 K, lóhere 40—56 K, luczerna 64—76 K. baltaczim 26:00—28:50 K.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
 szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták,
 konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
 „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
 szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,
 őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú
 ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
 Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A “Lóhere” védjegyü
Thomas-Salak
 a legjobb és legolesőbb
foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény,
 kerti vetemény alá, valamint rét és legelő, főleg komló és szőlőkre.
 Ezen thomassalak használatában, a legutóbbi években eszközölt trágyá-
 zási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.
 Csak a “LÓHERE” védjegyü thomassalak származik a
 csehországi Thomasművekből.
 A “Lóhere” védjegy kezességét nyújt az áru föltétlen tiszta-
 sága, idegen anyagoktól való mentessége és leg-
 nagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.
 Árjajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosításokkal
 készséggel szolgál a
 Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.
 Vezérképviselője Magyarorszáron:
László Marcell BUDAPEST, VI.,
 Teréz-körút 22. sz.

ÚRL REZSŐ
 sertésbizományos
 — Budapest —
 József-körút 22—24.

Sertéseket
 sovány és hizott
 állapotban és leg-
 magasabb napi ára-
 kon értékesít.

Sürgőnyozim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság
 Budapest, VII. ker., Kereposi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK:

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főze-
 lékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra
 jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányo-
 zásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok
 stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
 Kivíteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmiszeri cikkek
 bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.
 Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja
 hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA
 photozinkografiai műintézet
 Budapest, VIII., Szentkirályi-n. 13.

KÉSZIT:
 mindennemű nyomtatványhoz szükségelt
CLICHÉKET
 Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
 typia, fametszet stb. után. Térképek, terve-
 zetek, alaprajzok photolithografiallag leg-
 szebben, legolesőbban sokszorosíttatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Szecskavágó és répavágó-gépek
 kézi és eróműhajtásra.

Burgonyamosó- és osztályozó-gépek
 Casali-féle szabadalmazott erőhajtású, valamint egyes
 és kettős tengeri morzsolók, kézi hajtásra.

„Rapid“-darálók, Takarmány-füllesztők.
 Teljes takarmánykamara-felszerelések,
 melyek sok évi tapasztalatok alapján, a helyi vi-
 szonyokhoz mérten, díjmentesen szerveztetnek.
 legjobb szerkezetben és gondos kivitelben szállítatnak

KÜHNE E. hazánk legrégebbi **MOSONBAN.**
 gazdasági gépgyára által

Főraktár:
 Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek minden évben **julius és szeptember**
 hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felkötött és „Gyapjuárverési vállalat Budape-
 pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
 a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdményt, és
 valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
 elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál.

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 úgy is mint a

Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége
 Alakult 1900. évi közlése alapján Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulással	400.000.— kor.
Alapítványok	1.298.120.— kor.
Tartalékok	190.300.30 kor.
Összesen	1.858.520.30 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
 ember életére különféle módoszatok szerint.

Az illetéktelenül a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
 és az 1901. évi fizetéselegről úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva
 volt tagok 4%-os díjviszonyt kaptak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők köz-
 vetítéssel. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban kész-
 séggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda és gyártelep: —

VI., LOMB-UTCZA II.

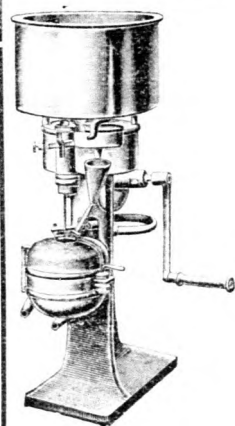
Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejelepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
 eddig több mint 550 első
 díjat nyertek. — Évi gyártás
 körülbelül 60000 darab.

Geittner és Rausch

BUDAPEST, Andrassy-ut 8.

Az eredeti

„Melotte” tejfölözógép

képviselői.

Teljes tejgazdaságok, baromfi-
 tenyészetek és borpincze be-
 rendezések.

Árajánlattal szívesen szolgálunk ingyen.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta

káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal, —

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli
 tartalommal, —

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb —

Műtrágyaféléket, azonkívül —

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitünő minő-
 ségben szállít a —

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.